

Rubik Ern?: A kocka el van vesztve?

2019 október 28. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Meghökkenet? hír: eltörölték a Rubik-kocka európai védjegyét...

A minap jutott el hozzám az a számomra meghökkenet? hír, hogy eltörölték a Rubik-kocka európai védjegyét. Ez nagyjából azt jelenti, hogy ezentúl bárki gyárthat Rubik-kockát. Vajon mit szól hozzá az egyik legszerethetőbb magyar feltalálónk, Rubik Ern?? Ezt csak elképzelni, ám azt nagyon is jól tudom, hogy ? sokkal több annál, mint a Rubik-kocka feltalálója.

Vajon örökölte a találékony szellemet?

Rubik Ernő a II. háború alatt, 1944. július 13-án született Budapesten a **világhírű repülőgép-tervező Rubik Ernő fiaként**. Idősebb Rubik Ernő élete során 32 vitorlázó és öt motoros repülőgép-típust tervezett. Gépeinek többsége – a híres Rubik-szabadalom szerint – alumíniumelemekből készült, ezért nagyon könnyű és egyszerűen gyártható volt.

A találékony szellemet fia is örökölte a **Budapesti Műszaki Egyetemen végzett építészmérnökként** 1967-ben, majd **az Iparművészeti Főiskolán belsőépítészeti tanult** 1971-ig. 1975-ig építész-tervezőként dolgozott, majd visszament tanítani az Iparművészeti Főiskolára, ahol tanársegéd, majd adjunktus, docens lett. 1987-től már címzetes egyetemi tanárként tanított a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen (az Iparművészeti Főiskola mai elnevezése).

A Rubik-kocka születése

1974 tavaszán oktatási segédeszközként tervezte meg a térbeli mozgások szemléltetésére alkalmas, mérnöki modellezést segítő szerkezetét, amelyről később kiderült, hogy játéknak is igen szórakoztató.

A feltaláló eleinte egy 2x2x2-es kockát szeretett volna megalkotni. Az első problémába akkor ütközött, amikor nem tudta, hogyan lehetne úgy összeállítani ezt a kockát, hogy mind a három tengelye körül elforgatható legyen. Rubik először gumigyűrűvel próbálta egymáshoz rögzíteni a kis kockákat, de ez így nem sikerült, mivel egy idő után a gumiszalagok elszakadtak, majd próbálkozott mágnesekkel is, de úgy megkönnyen szétesett a kocka, ezért a problémát úgy oldotta meg, hogy a kockaelemeket olyan alakúra faragta ki, hogy azok az alakjuknál fogva tartsák össze magukat. Később különböző színekkel jelölte meg az oldalakat, hogy jobban lássa, hogyan mozognak egymáshoz képest.

Rubik Ernő – saját bevallása szerint – csak a végleges konstrukciós és formai kidolgozás után ismerte fel, hogy a kocka nemcsak a térbeli mozgások szemléltetésére alkalmas (mivel ezért alkotta meg), hanem játéknak is jó, ráadásul ebben a formában még értékesíthető is.

Végül **1976. október 28-án RU-158 ügyszámon „Térbeli logikai játék” néven kapott szabadalmat**. A kocka a játékosok körében rövid idő alatt példátlan népszerűségre tett szert, **gyártásához és külföldi terjesztéséhez azonban át kellett verekednie magát a hazai bürokrácia útvesztőin, míg végül Rubik-kocka néven meghódította az egész világot**.

Emlékszem, hogy abban az időben milyen irigykedve néztük azt, akinek volt már bűvös kockája, ugyanis a korszak kereskedelmi és gyártási kultúrája nem volt képes felvenni a tárgyban rejlő potenciális lehetőségekhez. **Az akkoriban rugalmasabb struktúrában tevékenykedő ipari szövetkezetek egyike gyártotta le az első kisebb szériát, amely ezáltal úgy került a trafikok, játékboltok kínálatába, hogy semmiféle marketing vagy reklám nem kísérte a debütálást**.

Kisvártatva az állam egyik monopolhelyzetben lévő külkereskedelmi vállalata, a **Consumex vitte ki a játékot a nürnbergi játékvásárra, ahonnan pár példány eljutott Amerikába is, felkeltve néhány tengerentúli, a permutációcsoportok problémáján dolgozó matematikus érdeklődését**.

Majdnem **1980-ig tartott azonban, míg egy erdélyi származású, Londonban élő magyar üzletembernek sikerült gyártási és forgalmazási szerződést kötnie a kockát nagy sorozatban gyártani és eladni képes amerikai vállalattal**.

A történet vége ismert: **eddig több mint kétszázmillió darab bűvös kocka** (angolul: Rubik's Cube) **került forgalomba legálisan, és mintegy ötvenmillióra teszik a hamisítványok számát**.

Elképesztő, hogy **a kocka népszerűsége ennyi év után sem csökkent, s mi több mindenki számára fogalomvá vált az egész világon**. Jól illusztrálja ezt a Time 2001. december 3-ai számának címlapja, amelyben egyrészt a 2001-es év legjobb találmányai között, másrészt a „Mi változott?” (a politikában) címlapkérdés illusztrációjaként jelenik meg egy világtérképpel a felületén.

Rubik Ernő folyamatosan tervez, alkot

Rubik Ern? 1983-ban saját vállalkozást alapított, a Rubik Stúdiót, ahol bútorokat és játékokat tervezett. Itt született a b?vös négyzetek (1985), a b?vös dominó és a Rubik-óra nev? játékok is, ám ezek népszerűsége már nem érte el a b?vös kockáét.

Rubik Ern? állítása szerint nem törekszik arra, hogy felülmúlja a Rubik-kocka sikerét. Nem egyszer az alábbiakat nyilatkozta:

„A kocka és annak nem könnyen, de végül is megszerezhet? eredménye lehet?vé tette számomra, hogy csakis azt csináljam, amit szeretek. Nincsenek más irányú elkötelezettségeim, olyan kényszereim, ami miatt, sajnos, az emberek közül sokan a munkát negatív fogalomként értelmezik. Nem olyan pozitívumként, mint ahogy én gondolkodom róla.

Persze megértem ?ket, hiszen a kényszermunka nem jó dolog. Az önkéntesen végzett értelmes tevékenység viszont nagyon is. Az élet sok mindent produkál, s én csak azt tudom kívánni mindenkinek, hogy valamilyen módon eljusson idáig. Persze minden tevékenységben meg lehet találni azt a bizonyos értelmes mozzanatot. Néha nehéz.

Nem vagyok az a típus, aki mindig szeretne túltenni önmagán, szeretné meghaladni azt, amit egyszer már megcsinált. Az a lényeg, hogy amivel foglalkozom, abban örömet leljem”.

Rubik jelenleg szoftver- és építészeti témákkal, valamint számítógépes játékok készítésével foglalkozik.

Támogatja a tehetséges fiatalokat

1990-1996 között a Magyar Mérnök Akadémia elnöke volt, 1996 óta pedig tiszteletbeli elnöke. A Magyar Mérnök Akadémián belül **létrehozta a Rubik Nemzetközi Alapítványt, a kiemelked?en tehetséges fiatal m?szakiak és iparm?vészek támogatására.**

Elismerései

Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el, 1983-ban Állami Díjat kapott, 1995-ben életm?véért, innovációs tevékenységéért Gábor Dénes-díjjal, 2007-ben **Kossuth-díjjal** tüntették ki. 2008-ban Moholy-Nagy-díjat, 2009-ben Esztergomban díszpolgári címet és **Magyar Örökség-díjat** kapott, valamint a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetést vehetett át. 2010-ben Prima Primissima Díjjal, 2012-ben Hazám díjjal és az Amerikai Magyar Alapítvány George Washington-díjával ismerték el, 2014-ben Budapest díszpolgára lett, és ugyanebben az évben megkapta a legmagasabb hazai állami kitüntetést, a **Magyar Szent István Rendet.**

Remélem, még sok találmányával fogunk találkozni!

Forrás: sztnh.gov.hu, rubik.hu
<https://hetijoarc.blogstar.hu/>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló